

1915

Nieuwjaar in de loopgrachten doorgebracht. Mijn blikken richten zich naar Middelkerke, welke ik zeer goed zag staan.

- 15 feb. Aankomst van de eerste mannen van de klas 1914 gekleed in Franse kleren. Velen van de oude soldaten hadden bijna geen kleren noch schoenen meer. Velen gingen met blokken. Op het einde van februari wordt het 5de Bataljon gevormd. Ik verander met geheel de compagnie naar 2/V. Ons bataljon gaat naar de loopgrachten in Nieuwpoort. Wij bezetten van aan Passendale Vaart tot aan den IJzer naar Sint-Joris toe. Daar lag mijn dorp recht voor mij. 't Was verschrikkelijk daar niet kunnen naartoe gaan en niets van huis wetende. Wij trokken maar alle 5 dagen, 2 dagen in lijn. De dagen zijn nog zeer koud en veel regen.
- 24 of 25 mrt. Afgelost door het 10de Linierregiment en vertrek naar Bray-Dunes in rust. Ik ben in kwartier in het café de Domino, bewoont door Laurent Vandebon. Hier heb ik mijn eerste portret laten trekken. Bijna alle dagen ging ik naar De Panne bij Joseph Rogier en Charles Lombaert.
- 15 april Ik ben korporaal benoemd.
- 23 apr. Plotseling vertrek naar Steenstraete waar een hevig gevecht plaats had. Vertrokken uit Bray-Dunes te voet naar De Panne en vandaar de tram op naar Oost-Vleteren, waar wij allen reeds genoeg gezien hadden want 't waren al gekwetsten van grenadiers en carabinieri dat wij zagen. De compagnie is recht naar de lijn getrokken juist in de bocht van aan de Iepervagrt naar Pilhem op waar de Duitsers doorgebroken waren. Bij onze aankomst waren er reeds doden en gekwetsten van de compagnie. De slachting door de artillerie was erger dan aan de slag van de IJzer. Hier heeft de vijand de eerste maal zijn gas gebruikt.
- 24 apr. Nog heviger bombardement : aankomst van het 418ste en 135ste regiment van het Frans leger alsook het 1ste, 2de, 3de en 4de Zouaven. Zij zijn dwars door het veld versterking komen geven ; de mitrailleuzen maaiden ze weg gelijk de mussen.
's Avonds om 7.30 u. toen wij gereed stonden om een stormloop te doen, werd ik bedolven door een obus en kreeg een stukje in de arm, verbonden door de dokter ben ik naar de 1ste hulppost gedaan en vandaar per automobiel tot aan Hoogstade Line waar ik wat koffie kreeg ; 't was reeds 3 dagen dat wij niets meer gezien hadden om te eten.
Van Linde seffens naar Adinkerke gevoerd en daar den trein op die naar Calais vertrok. Die vreselijke slachting stond gedurig vóór mij. In Calais in het "hôpital de passage" werd het stukje eruitgehaald, dan werd ik naar het hospitaal Middleton gevoerd waar ik 4 dagen verbleven heb.
- 28 apr. Met de trein van het Rode Kruis naar Rennes in het departement Ille et Vilaine. Daar word ik naar het Hospitaal 69 gezonden ; 't was een school "Les 3 Croix" genoemd. Rennes is nogal een schone stad, juist alles in bloei en groei. Na 4 weken daar verbleven te hebben werd ik naar de depôt des convalescents van Chateaugiron gezonden, die in een oud kasteel was. 10 dagen nadien werd ik naar de depot van de divisie gezonden. De reis duurde 4 dagen langs Le Mans, Rouen, Le Tréport waar ik Thomas, René, Léon Mollet gezien heb alsook Th. Maes en Th. Vereecke ; vandaar tot aan Calais en dan naar Offekerque waar de depot was. Daar ben ik geweest tot den 16ste juni om terug naar 't front gezonden te worden. Het regiment was juist het 3de Jagers gaan aflossen ; daar was het weer een grote slachting. 't Was met een zekere schrik dat ik terugkwam, mijn moed was diep gezonken. In Alveringem ontmoete ik mijn kozijn

Henri Cornelis welke in 't regiment gekomen was.

Na 21 dagen in Diksmuide te hebben verbleven, zijn wij terug voor 8 dagen op rust naar Bray-Dunes getrokken om onze kaki kleren te ontvangen. Vandaar de grenadiers naar Steenstraete gaan aflossen, in 't zelfde gat waar ik gekwetst geweest ben. In die sector hebben wij acht maanden gezeten, 't was maar een slechte plaats, altijd bommen of granaten. Wij gingen in rust naar Oost-Vleteren, Stavele en Beveren-IJzer. De dienst was 8 dagen lijn en 12 dagen rust. In rust trachten wij ons wat te verzetten. In augustus 1915 heb ik 5 dagen verlof gehad voor Wissant welke ik doorgebracht heb bij Henri Vermeersch.

1916

Nog eens Nieuwjaar in de loopgrachten doorgebracht. Tot nu toe nog geen woordje van thuis. De 5de januari ging het bataillon naar De Panne naar 't bad waar allen goed nat waren van binnen van commandant tot simpel soldaat. Dan werd Nieuwjaar gevierd.

De 15e of 16e maart afgelost door de 2de Divisie en vandaar in rust gegaan voor 12 dagen in Bray-Dunes, dan 8 dagen in Isenberge en terug voor 8 dagen geweest in Chateaufort bij Pierre Van Hove welke hovenier was in een kasteel. In het doorgaan 's morgens in Parijs aangekomen waar ik mijne ogen opengetrokken heb. 's Namiddags naar Versailles getrokken en dan 2 uren te voet naar Chateaufort. Daar mij nogal verzet en in het terugkeren eens Parijs doorgetrokken en wat bezichtigd. Na onze rust in Bray-Dunes zijn wij naar de sector van Pervijze getrokken, deze was nogal stil ; daar gebleven tot op het einde van november. Wij gingen in rust naar Avecapelle in Bulskamp. 18 dagen dienst en dan 18 dagen rust.

Den 1ste juni 1916 is het 23e Linieregiment terug gevormd, ik passeer met geheel de compagnie in 2/II.

In september ben ik in verlof naar Le Tréport geweest bij Mad. Deboyser waar ik goed ontvangen geweest ben gedurende 8 dagen. Le Tréport is een schoon badstadje. Juist was Georges Rouzeeuw in verlof ; tesamen nogal op zwier gegaan. Afgelost in Pervijze door de ruitery zijn wij voor 2 dagen naar Ghyvelde getrokken vandaar voor 6 dagen naar Bray-Dunes waar wij ons gereed maakten om verder Frankrijk in te trekken.

Op 1 of 2 december naar het kamp van Mailly vertrokken. Eerst van Bray-Dunes te voet naar de Franse Moères getrokken waar wij 1 nacht doorgebracht hebben ; vandaar 's anderdaags morgens te voet naar Bergues gegaan waar de trein gereed stond. Dan 2 dagen en 2 nachten gelijk haringen in beestewagens gestoken. De trein is langs Saint-Omer, Calais, Amiens, Meaux, Chateau-Thierry en Châlons-sur-Marne getrokken om in het station van Mailly af te stappen. Hier hebben wij 1 maand goed gedraaid om de Franse aanvalsmethode te leren. Hier heb ik mij erg verveeld en vooral koud weder en veel regen in die kalkachtige streek.

1917

In Mailly onze Nieuwjaar doorgebracht. Van 't Frans leger hebben wij 1 halve fles wijn en 1 fles champagne met 4 gehad, sigaren en biscuits.

3 jan.

Terugkeer naar het front, eerst weer voor 4 dagen naar Bray-Dunes achter ons goed, dat wij daar gelaten hadden en dan 4 dagen in Bulskamp. Dan terug naar den sector van Steenstraete en Maison du Passeur gegaan. Hier had men een gemakkelijke dienst : 9 dagen lijn en dan 3 à 4 dagen rust in West-Vleteren en in Stavele altijd voor 6 dagen. In februari ben ik naar C.E.D. gegaan

(centre d'instruction divisionnaire) als leerling vooraleer ik sergeant ben benoemd geworden. Dit duurde 6 weken in Oost-Kapel bij Beveren-IJzer. Daar was ik alle dagen bij Honoré Seys welke daar met zijn colonne automobielen lag. De sector was wat kalmer dan in 1915. In september en in mei ben ik in verlof geweest naar Le Tréport bij Henri Vermeersch welke daar was komen wonen. In juni zijn wij naar de sector van Diksmuide getrokken waar het bijna onuitstaanbaar was vooral gedurende het offensief dat de Fransen en Engelsen in Merkem en Langemark deden. Gedurende die tijd moest ik op patrouille gaan, waar 1 man gebleven is ; in zo'n mitrailleurvuur was ik nog nooit geweest ; gelukkig er doorgeraakt. Mijn kozijn Henri Cornelis is erg gewond. Sergeant benoemd den 17 augustus. Wij gingen in rust naar Bulskamp, Wulveringem, Steenkerke en AveKapelle. 18 dagen dienst en 18 dagen rust. In november afgelost en voor 1 maand in rust naar Leisele gegaan. Daar heb ik verschillende kennissen gezien. Rond den 15de december naar de sector van Lo getrokken. Het regiment is eerst voor 18 dagen in rust geweest in Hoogstrate. Met Kerstdag was ik de wacht in 't dorp. Ik dacht nog eens aan het bal van de "Vrolijke jeugd" in Middelkerke van 1913. Den 30ste december in congé naar Le Tréport vertrokken nog eens bij Henri Vermeersch.

1918

Goed Nieuwjaar doorgebracht in Le Tréport. Daar mijn portret laten trekken, welke ik naar huis opgestuurd heb. In de sector van Lo 3 dagen loopgrachten gedaan, dan de 17de februari naar de B.R.I. vertrokken als instructeur. Eerst 2 dagen aan 't Doortje bij Houtem en vandaar naar Bray-Dunes. 't Was een geheel ander leven dan naar de loopgrachten te gaan. De 1ste april ben ik naar het bruiloftsfeest van mijn beste vriend Joseph Rogier geweest. In de Franse Moëres waar ik mij goed verzet heb. 's Morgens teruggekomen van de bruiloft, wierd ik door onze commandant een opdracht opgelegd als oefening een vijandelijke voorpost in de duinen van Cabourg in te nemen. Van ver stond er een officier te paard deze oefening te volgen. Almeteens kwam die bij onze post en vroeg uitleg over deze oefeningen. Met verwondering stond ik voor Z.M. Koning Albert. Die vertrok weer en volgde verder de uitslag van de oefening. Toen ik in de Compagnie in Bray-Dunes terugkwam had Z.M. de Koning laten weten dat hij de Sergeant die de oefening leidde gelukwensde. Van onze kommandant mocht ik gaan rusten na het bruiloftsfeest van daags voordien. Daarna ging ik 's zondags als ik vrij was Joseph Rogier bezoeken of anders eens naar Malo-les-Bains tegen Duinkerke. Hier heb ik 8 maanden goed leven gemaakt terwijl het regiment veel verliezen had aan 't front in de sector van Merkem. Op het einde van september bereidde men een groot offensief voor en mijn vrees was niet ongegrond dat ik daar ging moeten aan deelnemen. Den 28ste september 's nachts om 2.30 u. ging een kanonschot af in de Belgische Moeren. Op hetzelfde moment begon het van aan de zee totaan de Elzas een spervuur dat tot 's morgens 6 u. duurde en dan vertrok mijn regiment van aan de Hippe naar Jonkershove, in 't Bos van Houthulst op ; veel verliezen. Den 30ste 's morgens moest ik het regiment vervoegen welke reeds door 't bos was aan Stadenreke. Als ik op de gewonnen grond stapte kon ik maar schreden richten of 't lagen lijken zowel van ons regiment of van de vijand. Ik werd naar de 2de Compagnie gezonden, welke reeds 28 doden en 46 gekwetsten had. 't Was verschrikkelijk te zien hoe wij gesteld waren met modder en niet konden geravitalleerd worden. Op het laatste kwamen de vliegers brood en vlees smijten en 't was altijd maar vooruit, maar 't ging nu maar traag meer. Aan Sleyhage moesten wij blijven tot Hooglede en Roeselare gevallen was.

- Hier heb ik water van de Zarrenbeek gedronken door te grote dorst. Na 2 dagen onder een hevig bombardement gezeten te hebben werden wij afgelost door de 4de Divisie, vandaar te voet tot aan de drie grachten waar wij de tram genomen hebben naar Houtem, aan de Dode Man ; daar 3 dagen uitgerust en vandaar naar Diksmuide in de loopgrachten. Mijn bataillon was in derde lijn tegen Oostkerke voor 2 dagen toen wij almeteens 's nachts om 1 u. vertrokken
- 15 oct. naar een onbekende plaats ; wij gingen naar Sint-Jacobskapelle, vandaar naar Woumen, Klerken, Zarren, Esen en verder naar Vladslo, de vijand was achterna, wij achtervolgden hem tot tegen het Fraetsbos, waar ik voorwacht geweest ben. De Duitsers hadden verschillende woningen in brand gestoken. Die dag hadden wij meer dan 20 kilometer in de benen met het ranseltje op de rug, maar 't gaf goede moed te kunnen vooruitgaan.
- 16 oct. Om 5 u. 's morgens vertrokken naar Leke op vandaar naar de Moerdijk op ; de eerste burgers welke ik gezien heb waren op de weg van Koekelare naar Torhout, onze vreugde was niet te beschrijven. Allen hadden goede hoop weldra hunne geliefde wezens te mogen weerzien. In Moere was het niets anders dan vlaggen en 't muziek onthaalde ons daar. De eerste kennis welke ik zag was de pastoor Ghuyot., die onderpastoor in Middelkerke was geweest, vandaar de Moerdijk op, door Eernegem naar Bekegem, waar wij geslapen hebben. 's Anderendaags om 5 u. op weg door Zerkegem, Snellegem, Loppem naar Oostkamp waar ons regiment welke voorop was, op weerstand viel voor het dorp. Mijn compagnie was in tweede lijn, terwijl het derde bataljon trachte vooruit op te rukken, verbleven wij in een park bij het dorp, waar de Duitsers hevig op schoten met obussen en zelfs gas. De burgers vluchten in allerijl weg, 's anderendaags morgens was het dorp ingenomen, mijn compagnie ging recht door het dorp en ik werd op verkenning gezonden in het kasteel van de burgemeester van Oostkamp, waar allen gereed stonden te loeren welke troepen daar gingen binnenkomen. Het pakte mij aan 't hart de vreugde der bewoners te zien dat zij verlost waren. Zelfs kon mijn verkenning bijna niet vooruit, dan het water overgestoken waar gans het bataljon mij vervoegde. Dan zijn wij voortgetrokken tot aan de ijzerweg van Brugge naar Gent, dichtbij het station en dan tot aan de Gentse Vaart, waar de bruggen gesprongen waren. Seffens werd er een brug gemaakt en het tweede linie trok voorop, de vijand achterna. Wij waren in tweede lijn en gingen langs Beernem, Oedelem, Knesselare naar Ursel op, daar hielden wij halt daar de voorwachten van het 4de in aanraking waren in Zomergem. Mijn compagnie is gekantonneerd geweest in een hofstee bij het dorp van Ursel. De kapitein weigerde mij een verlof om naar mijn ouders te gaan.
- 21 oct. 's Morgens om 9 u. ben ik vertrokken uit Ursel naar huis, zonder toelating. Te voet langs Knesselare, Oedelem, Assebroek naar Brugge waar ik op een auto-mobiel gezeten heb tot in Jabbeke. Van daar terug te voet door Ettelgem, Oudenburg, Zandvoorde, Konterdam waar ik Mathilde Tratsaert gezien heb die mij inlichtte dat mijne ouders in de Peter Benoitstraat woonden. Ik liep er bijna naartoe, door het Bosje recht naar die straat. Vooraleer ik daar aankwam vroeg ik naar het nummer en zij wezen het huis aan waar mijn onkel August Everaert woonde. Daar gekomen om 5.15 u. kon ik mijn tranen niet weerhouden als ik tante zag, dan trok ik binnen waar mijn grootmoeder ziek te bed lag, zij verkende mij niet meer. De zuster welke haar bezorgde ging mijn moeder verwittigen, die bijna zot kwam van vreugde en ik niet minder van haar weer te zien. Dan trok ik naar huis waar ik maar mijne vermoeidheid gewaar werd, ik kon niet meer weg. Vader was alleen, mijn broeder Odiel was opgedreven geweest door de vijand als deze weggetrokken waren. Thuis konden zij mij inlichten dat hij in Gent was. Mijn zuster Maria was verwittigd geweest dat ik thuis was en seffens van als zij de deur openstak kwam zij aan mijnen nek gevlogen, wat was zij veranderd, 't was een jonge dochter geworden.

Oh ! dan vroeg ik haar dat zij mijne lieve Lucie ging verwittigen, want reeds wist ik dat zij 'de Oostene' was. Zij is seffens medegekomen met mijne zuster en het wederzien deed mij paf staan. 't Geluk was te groot na 4 jaar scheiding. En alswanneer mijn vader en nonkel August thuis kwamen was al mijn leed en vermoedheid vergeten na zoveel geluk.

- 22 oct. 's Morgens rap mijn velo opgezet en dan te vluchten naar mijn Lucie in Maria-kerke-bad. Die gelukkige stonden welke wij dan te samen genoten hebben was niet te beschrijven. 's Namiddags met vader wat familie bezocht.
- 23 oct. 's Morgens om 7 u. ben ik per velo terug naar Ursel getrokken waar mijn compagnie nog in dezelfde plaats was, daar kwam ik rond 1 u. aan en 's avonds om 6 u. trok mijn bataljon naar de tweede lijn, een halfuur van Zomergem waar er gedurig nog gevochten werd.
- 24 oct. Het 2de bataljon gaan aflossen in eerste lijn, mijn compagnie lag tegen de gendarmerie van Zomergem. Daar juist aangekomen leg ik mijn ransel neder en ging ik tot bij de schildwachten. Een obus viel juist waar mijn ransel lag welke doorschoten werd. Oh wat was ik tevreden dat aan dit ontsnapt was !
- 25 & 26 oct. Nog altijd onder het geschut met gasobussen. 's Avonds afgelost door het 3de bataljon en in rust terug naar Ursel, welke ook beschoten werd.
- 27 & 28 oct. In rust in Ursel. Den 29ste 's avonds vertrokken om aan te vallen. Mijn bataljon vertrok in tweede lijn en moest de vaart oversteken tot aan het Delieverkanaal.
- 1 nov. Op grote weerstand aan de vaart gevallen, waar wij veel verliezen ondergaan. Onmogelijk de bruggen te leggen. Zelfs gelukt het de vijand terug over de vaart te komen. Het is bijna onuitstaanbaar van het gas. Mijne compagnie is gans uiteengeslagen. Een peleton is omsingeld. Ik werd achter munitie gezonden. Nog nooit ben ik zo afgemat geweest.
's Morgens om 5 u. afgelost door het 5de linie en wij kwamen met 20 mannen van de compagnie terug in Ursel, het peleton welke omsloten was, is er goed uitgeraakt, alleen 1 dode en 2 gewonden achterlatende ; om 5 u. 's namiddags vertrokken naar Sint-Joris-ten-Distel, waar wij verbleven hebben.
- 2 nov. 's Morgens vertrokken naar Oostkamp in rust.
- 3 & 4 nov. In Oostkamp. Den 4de (na 72 uren naar Oedelem vertrokken langs Beernem, waar ik in de meisjesschool gekantonneerd was).
- 5, 6 & 7 nov. In Oedelem. Nieuws ontvangen van het afsterven van mijn grootmoeder.
- 8 nov. Vertrokken in klein verlof voor 6 dagen. Aankomst thuis rond 4 u. waar allen tevreden waren mij voor enige dagen te zien. Maar mijn lieve Lucia was niet thuis, dit deed mij spijt.
- 9 nov. In Middelkerke de puinen van ons huis gaan bezichtigen.
- 10 nov. Met mijne ouders en zuster naar Raversijde getrokken bij mijn nonkel August Cornelis.
- 11 nov. Achter mijn goed getrokken welke in Bray-Dunes stond. Daar kwam ik aan rond 11 u.. Juist als de wapenstilstand getekend was. Mijn vreugde was onbeschrijfelijk, zodanig ben ik blijven haperen dat ik bijna niet terug in Oostende geraakte.
- 12 nov. Doorgebracht bij mijn Lucie, alsook den 13 november. Spijtig dat er reeds 3 dagen vervlogen waren zonder haar te zien. Vandaag had ik ook het geluk mijn broer terug te zien, welke ik bijna niet meer herkende.

- 14 nov. Om 7 u. 's morgens vertrokken met mijn broer naar Brugge, waar ik juist het geluk had mijn regiment te vinden welke van Gent gekomen was. Van Brugge naar Lapscheure vertrokken om de wacht aan de Hollandse grens te leveren. Daar deed ik dienst van officier en was goed geïnstalleerd. Daar gebleven
- 22 nov. tot den 22 november, vandaar naar Sint-Kruis getrokken om 's anderendaags 's morgens naar Wenduine te komen om wacht doen. Daar in het Hotel Thielt gelogeerd.
- 23 nov. 's Namiddags ben ik te voet naar Oostende getrokken, zij waren mij daar niet verwachtende.
- 24 nov. 's Zondags met mijn allerliefste doorgebracht.
- 25 nov. Terug naar Wenduine gegaan. Dan 26ste ben ik met mijn peleton naar De Haan vertrokken, waar ik de dienst moest inrichten. In kwartier in het Hôtel du Coq.
- 27 nov. Terug naar huis gekomen en 's avonds per velo teruggekomen naar De Haan, waar ik gebleven ben tot den 15de januari 1919. Alle weken tenminste ging ik drie maal naar huis en bij Lucie.

1919

- 2 jan. Nieuwjaar in Oostende gevierd. Doorgebracht in Oostende met Valère Pattyn en René Gesquière, waar wij ons verzet hebben tot 's morgens 3 u.
- 15 jan. Met de tram om 9 u. uit Den Haan vertrokken naar Middelkerke. Ik blijf in post in Raversijde aan het pionnierpark. In kwartier bij mijn oom Louis Cornelis, waar ik het niet beter kon op hebben, dicht bij huis, bij mijn verloofde en bij de familie. Daar ben ik gebleven tot den 10de maart vanwaar ik naar de kazerne van Oostende getrokken ben.
- 18 mrt. Om 8 u. 's avonds de trein opgegaan om naar Duitsland te trekken en de Vijfde Divisie af te lossen. Mijn bataljon is in Sevelen. 's Anderendaags 's avonds om 10 u. aangekomen. Het afscheid was lastig na zolang bij allen die ik lief had te hebben geweest. Ingekwartierd bij de bakker Wiegels, waar ik nogal goed was.
- 27 mrt. In verlof vertrokken voor 26 dagen, reeds verlangde ik om weer thuis te zijn.
- 22 april Na zolang gelukkig te zijn geweest ben ik 's avonds om 10.30 . terug in Sevelen aangekomen. Vertrokken uit Oostende den 21ste om 7.35 u. 's avonds, in Brussel om 11.45 u. aangekomen waar ik gebleven ben tot 's anderendaags 6 u. Vandaar langs Leuven, Tienen, Luik, Verviers, naar Aken gereisd waar ik in stad geweest ben van 12 u. tot 3 u. Vandaar om 3.15 u. vertrokken naar Nieuwkerk, daar om 9.15 u. aangekomen en voor de rest 5 km te voet en in Sevelen ingekwartierd.
- 27 mei Reis op de Rijn. Doorgegaan met de trein naar Bingen 160 km over Keulen, per boot teruggekomen tot aan Keulen langs Bonn, Koblenz, de Lorelei, enz. Een zeer aangename en schone reis. In Sevelen was ik nog ingekwartierd bij de bakker Wiegels, Marktplatz. Daar was ik goed. Alle 8 dagen de wacht.
- 15 juni Naar Issum, 5 km verder getrokken en daar in barakken gelogeerd. 's Avonds om 10 u. de wacht opgetrokken tot de 16de 's avonds.
- 17 juni Om 9 u. te voet vertrokken terug naar Sevelen, vandaar de trein op tot aan Moers en vandaar per elektrische tram tot in Homberg aan de Rijn, vandaar te voet door Ruhrort naar Meiderich vertrokken, dat neutrale zone was. In kwartier bij Verscheuren, Lokumerstrasse, 14, dit is 7 km over de Rijn, links van Duisburg.
- 23 juli Naar Mons gekomen, vanwaar ik den 12de augustus in 40 dagen verlof vertrokken ben. De schone dag van mijn verlossing van 't militair leven om weer in de burgermaatschappij te komen.